Zaplatiť zahraničného profesora je drahé

Pobyty s prednáškami nositeľov Nobelových cien si naše univerzity nemôžu dovoliť

Vysoké školy nemajú problém pozvať na hostovanie zahraničných profesorov, len ich nemajú z čoho zaplatiť. Hľadajú si vlastné cesty, ako ich k nám dostať.

Slovenka Silvia Ittuššová je tretiačkou na Carnegie Mellon University. Na Trinity College študuje neurovedy.

Počas týždňa chodí niekam na povinné prednášky, ale napríklad aj na prednášky laureátov Nobelových cien, debaty a diskusie s nimi.

Slovenskí študenti o niečom podobnom môžu iba snívať. Financovanie zahraničných a slovenských univerzít je na hony vzdialené. Rovnako ako platy prestížnych profesorov.

Rýchlo v Nemecku bol prof Ehrenna Coleová platí profesora 6200 eur, na Univerzite Komenského v Bratislave dosahuje priemerne výšku 1909 eur. Asistent s titulom PhD. nevyrieši menej než 1000 eur v hrubom, o nás okolo 800 eur.

Aj preto sa v hostujúcimi zahraničnými profesormi neuvestenne na každej fakulte.

Hostujúci zahraničný profesor na našich fakultách nie je úplne bežný. ILUSTRAČNÉ FOTO – FOTOLIA

Cez granty či dohody

Dekan Ekonomickej fakulty Technickej univerzity v Košiciach Vincent Šoltés povedal, že na zabezpečenie zahraničných profesorov využívajú tri cesty: bilaterálne dohody so zahraničnými univerzitami, program Erasmus a granty.

Pre fakultu sú najvýhodnejšie bilaterálne dohody, na hraničných profesorom potom zabezpečuje iba ubytovanie a dane. „Ostatné náklady im hradí ich univerzita, prípadne majú granty prostredníctvom organizácie z ich krajiny. Väčšinou prichádzajú na týždeň, prípadne dvakrát za semester a výučbu je v blokoch," nerozumie Šoltés.

V podobných iskach dvoch profesorov na jeden semester získali vďaka nadácii Všeobecnej úverovej banky. „Takýto pobyt je pre fakultu veľmi užitočný, pretože okrem výučby prinášia aj spoločné vedecké publikácie, skriptá či návody na ďalšiu spoluprácu. Granty sú ale ľahko získať, stráni v prípade úspechu je profesor dobre zaplatený z prostriedkov nadácie Všeobecnej úverovej banky," dodal dekan Šoltés.

Pomáha aj nadácia

Na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave majú v súčasnosti so zahraničia jedného profesora na východoslovenských školách, jedno dvojmesačný na katedre germanistiky a dvoch odborných asistentov na katedre anglistiky a amerikanistiky a katedre mediálnej.

Predekanka Darina Malová povedala, že ich platia podľa tabuľkových platov alebo na ich plat prispievajú zahraničné ktáne programy.

Fakulta na snaží využivať aj ostatné granty, ktoré ponúkajú vlády či ministerstvo za univerzitách štátov a nahrádzať nadácie pri získavaní hostujúcich profesorov a prednášok. „Nedávno profesora je z tohto hľadiska najmä fulbrightova nadácia. Aj na budúci rok čakáme dvoch hostujúcich profesorov," hovorí Malová.

Politológ Malová, ktorá ako profesorka často pôsobí v zahraničí, povedala, že niekoľkokrát sa na fu obrátil tiaľi knihogonia na zahraničia, absolventi Ph.D. štúdia na prestížnych univerzitách, ktorí prejavili záujem prísť k nám prednášať. „Ale keď sme im povedala, aké máme platy, tak veľmi rýchlo stratili záujem," konštatovala Malová.

Cena je faktor

Súkromná Vysoká škola manažmentu v Bratislave a v Trenčíne je pri pobytoch inozemských profesorov na tom asi najlepšie.

Má vele partnerských škôl po celom svete.

„Pri prijímaní ambiciózne, aby vyučujúci mali skúsenosti z praxe," povedal Branislav Zlocha. Dopĺňa, že majú „Aktuálne budujeme a rozvíjame študijný program medzinárodný manažment so francúzskom a v nemeckom programe na prvom a druhom stupni vysokoškolského štúdia, a to vďaka úzkej spolupráci s viacerými univerzitami vo Francúzsku, v Rakúsku a Nemecku," hovorí Starchoň.

Pomoc od nadácie

Vysoké školy s ekonomickým zameraním si aj tento rok našlo do svojich radov pozvať renomovaných zahraničných profesorov podľa vlastného výberu.

Umožní im to grant nadácie Všeobecnej úverovej banky (VÚB).

„Doteraz na Slovensku už prišlo jedenásť profesorov prevažne z britských, francúzskych a amerických univerzít. Výhodou pre školy je, že medzinárodní odborníci pracujú na Slovensku celý semester, čo okrem pedagogickej činnosti vytvára priestor aj na spoločný výskum," povedala hovorkyňa VÚB banky Alena Waltnová.

V tomto roku o grant požiadala bratislavská národohospodárska fakulta, katedra ekonomickej teórie, Fakulta manažmentu UK a Vysoká škola manažmentu v Trenčíne/bratislavská pobočka .

Nadácia VÚB bude hradiť z ostrovné náklady pozvaného profesora, ako aj náklady na jeho účasť na zahraničných vedeckých konferenciách počas jeho pôsobenia na slovenských.

Ministerstvo nepomôže

Ministerstvo školstva nemá v súčasnosti vytvorený grantový program, ktorý by financovanie príjazdu zamestnancov na zahraničia.

Jeho hovorkyňa Beáta Ďuďajová Kanceláriová povedala, že je v súčasnosti, či by nebo z diskriminačný prístup, ak by financovanie alebo vyšší plat zamestnancov, bol založený na jeho štátnom občianstve.

Jarmila Horáková a SME

Americkí študenti sú súťaživejší ako naši

Na súkromnej Vysokej škole manažmentu CityUniversity of Seattle v Bratislave, aktuálne pôsobia vlaceri zahraniční profesori. Traja z nich hovoria o rozdieloch medzi našimi študentmi a študentmi u nich doma.

Americkí študenti sú súťaživejší ako slovenskí študenti, ale keď v nich treba niekoho prilákať, povzbudiť, tak sú naši študenti úspešnejší. Boli tiež, do určitej miery rezervovaní a neradi prejavovali svoje názory pred celou skupinou.

„Boli asi zvyknutí na amerických študentov, ktorí majú vždy svoj názor a dokážu ho aj obhájiť. Slovenskí študenti sú skôr v tomto ohľade pasívnejší," hodnotí Dr. Ondáro.

Je dôležité, že títo študenti sú od tretieho ročníka vysokej školy nútení písať bakalárske práce. Tie sú potom obhajované pred komisiou. Slovenskí študenti sú v tomto ohľade pasívnejší," hodnotí Dr. Ondáro.

Dr. Ondáro sa tiež zaujímal o to, ako sa líšia americkí študenti od slovenských. „Americkí študenti sú súťaživejší ako naši. Slovenskí študenti by v porovnaní so slovenskými vyšli ako menej aktívni. Celkovo možno povedať, že kvalita slovenských študentov je vysoká a porovnateľná so zahraničím," hovorí Vrtoláš.

Dekan európskych programov David Griffin je z toho tiež sedemnásty rok a tvrdí, že už má slovenského študenta „poznámku". Dnes by vraj veľmi nevedal postaviť kľúčového toho slovenského študenta proti rovesníkovi z Európy alebo Ameriky.

„Aktuálne budujeme a rozvíjame študijný program medzinárodný manažment so francúzskom a v nemeckom programe na prvom a druhom stupni vysokoškolského štúdia, a to vďaka úzkej spolupráci s viacerými univerzitami vo Francúzsku, v Rakúsku a Nemecku," hovorí Starchoň.

EUROLINGUA®
JAZYKOVÁ ŠKOLA s.r.o.
tel.: 0905 511 511
www.eurolingua.sk
• deti • žiaci
• študenti
• firmy
• dospelí
• maturanti
A, N, T, F, Š, R, S+
• malé skupiny
• individuálne
PRÍPRAVA na prijímačky 12 a v1 a CERT 2 a štátnice (B2)